

KURZ SOCIÁLNÍ PRÁVO – kombinované studium

JUDr. Iva Kernová

SOCIÁLNÍ PRÁVO

sylabus

Vyučující: JUDr. Iva Kernová

Kurz navazuje na kurz základy práva.

Cíl: Uvést studenty hlouběji do současného stavu sociálního zákonodárství v ČR. Dát možnost získat praktickou orientaci v oblasti sociálního pojištění, státní sociální podpory a sociální pomoci. Vést i k samostatnému řešení konkrétních sociálních situací.

Obsah výuky:

Sociální zabezpečení: pojetí, sociální práva, základní pilíře, financování

- Zákon č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění soc. zabezpečení

Dávky nemocenského pojištění: nemocenské, ošetřovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, peněžitá pomoc v mateřství (podmínky nároku, účel, výše, výpočet dávky, uplatňování nároku, vyhotovování žádosti)

Zákon č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění

Dávky důchodového pojištění: zákon o důchodovém pojištění, druhy důchodů (podmínky nároku, účel, výše, výpočet dávky, uplatňování nároku), zvyšování důchodů, penzijní připojištění

- Zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění v platném znění
- vyhl. MPSV č. 284/1995 Sb. kterou se provádí zákon o důch. pojištění
- Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění

Dávky státní sociální podpory: zákon o státní sociální podpoře, druhy a podmínky jednotlivých dávek, účel dávek, výše, výpočet dávky, uplatňování nároku, vyhotovování žádosti

Zákon č. 117/1995 Sb. o státní soc. podpoře

Životní minimum a existenční minimum

Zákon č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu

Služby sociální péče

- Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o soc. službách

Pomoc v hmotné nouzi

- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi
- Vyhláška č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi

Mimořádné výhody poskytované zdravotně postiženým a starým občanům

Pomoc OZP

- zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením
- vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

Podpora v nezaměstnanosti

- Zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti

Problematika rodiny: zastupování dítěte, správa záležitostí dítěte, vyhotovování návrhů na omezení a zbavení rodičovských práv, vyhotovování návrhů na stanovení výživného, postup při uzavírání náhradní rodinné výchovy, řešení konkrétních problémových situací v rodině

- Zákon č. 94/63 Sb. o rodině v novel. znění
- Zákon č. 50/73 Sb. o pěstounské péči

Problematika uprchlíků na území ČR: právní postavení uprchlíka, podmínky získání statutu uprchlíka, nároky uprchlíků, řešení konkrétních problémových situací

Zákon č. 498/1990 Sb. o uprchlících, ve znění zákona č. 4/1993 Sb., Zákon č. 317/1993 Sb. Zákon č. 150/1996 Sb.

Úmluva o právním postavení uprchlíků přijatá v Ženevě dne 28.7.1951 a Protokol týkající se právního postavení uprchlíků, přijatý v New Yorku dne 31.1.1967 (v ČR vyhlášena pod č. 208/1993 Sb)

Pobyt cizinců na území ČR

- Zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti
- Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání
- Zákon č. 325/1999 Sb. o azylu
- Zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR

Problematika státního občanství ČR

Zákon č. 40/1993 Sb. o nabývání a pozbývání státního občanství ČR, v platném znění

PRAMENY KE STUDIU

- **Skripta: Kernová, I.:** Sociální právo
- **Příslušné právní předpisy**

Zkouška

Písemný test – otevřené i uzavřené otázky

ÚKOLY

1. Zaměstnanec je v organizaci zaměstnán od 1. 1. 1997. Dne 5. 1. 2021 onemocněl. Jeho pracovní neschopnost skončila dne 24. 1. 2012. Vyměřovací základ v rozhodném období byl 320 000,- Kč. Urči rozhodné období a vypočítej výši nemocenské.
2. Zaměstnanec je v organizaci zaměstnán od roku 1994. Dne 24. 2. 2012 onemocněl. PN trvala do 12. 4. 2012. V rozhodném období byl 7 kalendářních dní nemocen a 5 dnů ošetřoval nemocného člena rodiny. Jeho vyměřovací základ v rozhodném období byl 180 000,- Kč. Urči rozhodné období a stanov výši nemocenské.
3. Pracovník ošetřoval svého nemocného syna ve věku 3 let, protože matka dítěte byla přijata do ústavní péče ve zdravotnickém zařízení. Pracovník je rozvedený a s rodinou nežije. Má nárok na ošetřovné? Proč? Pokud ano, tak na kolik dnů?
4. Čtyřleté dítě onemocnělo chřipkou. Lékař stanovil v pondělí potřebu ošetřování na 7 kalend. dnů a stanovil tiskopis "Žádost o podporu při ošetřování dítěte do 10 let". Za týden v pondělí však zjistil, že je dítě stále nemocné a z chřipky že se vyvinul zápal plic, a proto určil potřebu ošetřování na 21 kalend. dnů. Prodloužení potřeby ošetřování lékař potvrdí na výměnném listě s odvoláním na původní tiskopis. Pracovník (ženatý), který nárok na podporu uplatnil, obdrží tuto dávku po dobu **kolika** dnů od vzniku onemocnění?
5. Pracovnice z důvodu těhotenství a mateřství na doporučení lékaře změnila svůj pracovní úvazek na poloviční, tj. s pracovní dobou 4 hodiny denně. A to ke dni 1. 9. 2011. Na mateřskou dovolenou nastoupila dne 19. 3. 2012. Jak dlouho - od kdy do kdy, bude pobírat vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství?
6. Pracovnice měla stanovený očekávaný den porodu na 13. 2. 2012. Na mateřskou dovolenou však nenastoupila a pracovala až do dne porodu. Nástup na mateřskou dovolenou se kryje se dnem porodu. Jak dlouho od porodu bude pracovníci náležet peněžité pomoc v mateřství?
7. V sobotu dne 13. 3. 2012 onemocnělo malé dítě zápallem plic. Lékař vystavil dobu ošetřování člena rodiny na 15 kalendářních dnů. Jde o vdanou ženu. Ošetřovné obdrží matka za kolik dnů? Bude to za pracovní, nebo kalendářní dny? Může se v ošetřování vystřídat s manželem?
8. Dítě je umístěno ve výchovném zařízení, kde je mu poskytováno plné přímé zaopátrání a dány důvody, že se příspěvek na dítě vyplácí ústavu. Rodiče dítěte v době od 29. 7. do 31. 8. o dítě pečují v rodině. Komu bude vyplacen příspěvek na dítě za měsíc srpen a proč?
9. Dítě bylo svěřeno do společné pěstounské péče manželům a i po dosažení 18 let, kdy pěstounská péče skončila, žilo dítě s nimi trvale nadále a společně uhrazovali náklady na své potřeby. Dítě studovalo na vysoké škole a plnilo podmínky nezaopatřenosti a mělo i nadále nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte. Po dalším roce dítě sice studovalo, ale přestalo trvale s dřívějšími pěstouny žít a společně uhrazovat náklady na potřeby. Je v této situaci nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte? Proč? Co v situaci, když by se soužití s pěstouny obnovilo?
10. Při automobilové havárii zahynul otec a jeho dítě. Manželka otce a matka dítěte vypravila otci a dítěti společný pohřeb. Na jakou výši pohřebného má nárok? Proč?
11. Ženě se narodila dvojčata. Žena počala pečovat o jedno z těchto dětí a druhé dítě bylo umístěno v ústavu pro péči o takové děti. Splňuje žena podmínky nároku na rodičovský příspěvek? Proč?

12. Matka malého 3 měsíčního dítěte zvažuje jak řešit dál po skončení peněžité pomoci v mateřství péči o dítě. Poradte jí.

13. Dítě bylo svěřeno ženě do pěstounské péče, která trvala až do 17,5 let věku dítěte. Pak došlo na žádost pěstounky ke zrušení pěstounské péče soudem. Dítě nadále žilo trvale s pěstounkou a společně byly uhrazovány náklady na své potřeby a dítě plnilo podmínky nezaopatřenosti dítěte, protože studovalo na vysoké škole. Lze přiznat po dosažení zletilosti dítěte příspěvek na úhradu potřeb dítěte? Proč?

14. Žena, která vychovala dvě děti, dosáhne důchodový věk 3. dubna 2016. Může odejít do předčasného důchodu? Jestli ano, tak od kdy?

15. Žena narozená 10. 3. 1965, vychovala tři děti. Za jakých podmínek může požádat o starobní důchod? (Důchodový věk, potřebná doba pojištění).

16. Pozůstalá manželka požádala o přiznání vdovského důchodu po zemřelém manželovi (zemřel 3. 1. 2012) který pobíral ke dni smrti starobní důchod ve výši 12 800 Kč. Jaká výše vdovského důchodu jí bude náležet? A po jak dlouhou dobu?

17. Pozůstalý manžel požádal 15. 3. 2012 o přiznání vdoveckého důchodu po zemřelé manželce a dále o přiznání tří sirotčích důchodů pro nezletilé děti. Manželka měla nárok ke dni smrti (20.1.2012) na starobní důchod ve výši 8 400 Kč. V jaké výši obdržel vdovecký důchod a v jaké celkové výši sirotčí důchody?

18. Vypočítej životní minimum rodiny: otec (je starší), matka, děti: 4, 8, 20 let.

19. Rodina: otec, matka, děti (15 a 17 let, obě studují), vdaná dcera 22 let a její manžel 27 let, babička a dědeček. Jak se budou společně posuzovat osoby žijící společně v této rodině?

20. Jak se budou společně posuzovat osoby v této domácnosti: otec, matka, děti (2, 7, 10 let), babička, matčina sestra?

Úkoly posílat na adresu: iva.kern@seznam.cz

PROGRAM VÝUKY KURZU SOCIÁLNÍ PRÁVO

1. KONZULTACE : 25.2.2012

- Sociální zabezpečení: pojetí, sociální práva, základní pilíře, financování
- Dávky nemocenského pojištění
- Dávky důchodového pojištění
- Dávky státní sociální podpory

Úkoly: 1- 10

Termín: 26.3.2012

2. KONZULTACE : 31.3.2012

- Životní a existenční minimum
- Hmotná nouze
- Zákon o sociálních službách
- Mimořádné výhody poskytované zdravotně postiženým
- Hmotné zabezpečení v nezaměstnanosti

Úkoly: 11-20

Termín: 7.5.2012

3. KONZULTACE: 12.5.2012

- Problematika uprchlíků na území ČR
- Pobyť cizinců na území ČR
- Problematika státního občanství ČR

